

Szerkesztőség: Az arad-országi egyesült vasutak... Bérmentesen levelek... Készítőkötet vissza nem küldünk... Kiadóhivatal: Az arad-országi egyesült vasutak...

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen határ és kassza... Előfizetési árak: 1 évre... Hirdetések árfaja: ha több soros... Nyitólár 15 krajczár.

Az emberi jog.

Arad, aug. 9.

A közös Albionban éppen most ünnepezték meg az angol-német barátság... Ez augusztusi éjjelen született meg a szolgaság megváltója, a jogállam... Amit a bölcseszek köztük első sorban Rousseau gondoltak, e törvényalkotói kimondás által életre kelt...

hogy született a szabadság azt tenni vagy nem tenni mi nekünk tetszik, senki sem gondolt arra, hogy az egyéni önkény a társadalmi együttét által természetesen korlátozandó... Ez által Franciaország egy csomó zseniális, de mértéknélkül nagyszámú kapzai despota körmei közé került...

adásra szántak) jövő év január 1-től a földművelésügyi miniszteriumra bízassék... Földmívelésügyi 2395 ügydarab, a hátralék 714 ügydarab... Földmívelésügyi jelentés, hogy a közegészségügy általában véve kielégítő volt...

Földmívelésügyi 2395 ügydarab, a hátralék 714 ügydarab... Földmívelésügyi jelentés, hogy a közegészségügy általában véve kielégítő volt... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Közigazgatási bizottsági ülések.

Aradmegye és Aradváros közigazgatási bizottsági tegnap tartották meg augusztus havirndes üléseit... A két ülésről a következő tudósításokat adjuk:

I. A megyénél.

Fábián László főispán elnöklelt jelen voltak: Urmos Péter alispán, Szathmáry Gyula főjegyző, Kabdebó Kálmán főjegyző, Páris Gábor aljegyző, Pálffy József kir. főmérnök, Issekutz Károly dr. főorvos, Vannay János árvászeki elnök...

Megnyitván az ülés, olvastattak a szakelőadói jelentéseket... Az alispán jelentéséről kitértek, hogy az elmúlt július hónap a számvizsgáló bizottság... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Az árvászeki elnök jelentés: A múlt havi hátralék 2159 ügydarab, ehhez a hó folyamán befolyott 1946.

A közigazgatási bizottságok, melyben tudtja, hogy a központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén... A közigazgatási bizottságok, melyben tudtja, hogy a központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

A folyó ügyek során bejelentette az alispán, hogy a megyében nagy körutat tett, mely alkalmával számos jogzóság megvizsgálta az egynek kivételével mindenütt a legnagyobb rendet és pontosságot talált...

Felolvasatott ezután a miniszter leirata a közigazgatási bizottságok, melyben tudtja, hogy a központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Az arad-országi utazakozón 6558 forint költséggel a miniszter helyreállítást eszközölt, a bizottságot értesítette... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Több tárgy nem lévén, az ülés befejeztetett néhány jelentéssel egy intézkedéssel... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Augusztus 10.)

Párisi színházak.

I.

Párisban négy este élveztem színházi előadást. Egyéni látványosságokról (mint a Hypodrom, effe-ohantok, anami színház, japáni ballet, stb) majd más alkalommal mondok egyet mást... A párisi színházak közül két nagyüzemben előadást néztem meg: a „Comédie Française”-ben, egyet az Eden színházban és egyet az Opéra-Comique-ban...

En két drámát, egy operát és egy tényes balletet láttam a jó lélekkel mondhatom, hogy egyes részleteket leszámítva a mi nemzeti színházunk sőt az operánk is, nem maradnak el... A „Comédie Française”-ben az „Une Mission d'hoite” című darab előadását azok elragadtatással beszélnék azokról.

Az államjogok igazgatása. A kormány elhatározta, hogy az összes államjogok igazgatása (kivéve ama részeket, melyeket el-... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Theatre National de l'Opera Comique Direction de M. L. Paravey Jeudi 11 Juillet 1889 a 8 heures precisés Représentation Extraordinaire offerte par la

Municipalité de Paris a la Delegation Hongroise. Magáról az operáról én nem igen irhatok, olvasdóm nem is várok tölem zenebírálattól... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Legtöbb várakozással tekintetem a Comédie Française előadásai elé... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Hát jól van, feláldozom a St. Cludi ünnepeket, a hol pedig Judit is énekel a megénekem Denist... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

A színházakon a szereplők személyek közele is elvitt a mi szokásainktól... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

A színház a nyári hőség dacára is minden este zafolyva vannak (különösen az előkelő színházak) a jegyeket csak nagy utánjárás mellett kaphatni... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Mióta a tegnapi tárczám megjelent akadtam már olyan emberre, a ki azt mondta, hogy meg nem merjem írni hogy a „Comédie Française” előadásai engem ki nem elégittek, mert sinevetnek... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

II. A városnál.

Fábián László főispán elnöklelt jelen voltak: Salacz Gyula polgármester, Krausz József kir. pénzügyigazgató, Drahotusky Rezső helyettes pénzügyigazgató... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Az árvászek jelentés, hogy az elmúlt július hónapban feldolgozott 321 ügydarabot, a hátralék 71. Gyamság alatt állott 2918 árva, gondnokság alatt 41 egyén... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Esután Drahotusky Rezső jelentést tett az adóügyi állásairól... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

A tanfelügyelő azzal érvel a határozat ellen, hogy a tanító életfogytiglan választatik s csakis büntetendő cselekmény elkövetése által vesztetheti el hivatalát... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Salacz polgármester kéri, hogy a bizottság olvassa fel az iskolázék határozatát... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

peare is most fordult meg első ízben e színpadon. (Az új igazgató Claretie valami újításnak akarta megkezdni működését) „Hamlet” című szerpét színház első előszerelemme tanulta be a színpadot... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Mouret Sully egy valójában örült embernek mutatja be Hamletet, a ki még olyan lélektelenségeket is megenged magának, hogy Poloniussnak kövér hasára üt, mint az operettekben szokás, és a temető jelenetben mikor a koponyáról elmélkedik, eldobva magát a koponyát, megzavarja kezét, undort kifejező arczfúrtort csinál, a megtörtült ujjait, Ninus az clown, a ki különben ugrián, mint az Hamlet, a sines az a ballattános, az ki groteskabb lábátakat vigyen véghez... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

Az előadás a többi szereplők játékaivé tekintetbe nem állt azon a színvonalon, a mi felsőgázó várakozásomat kielégítette volna... A központi fogházban tartóztatva volt 188 férfi, 10 nő, összesen 148 egyén...

rozatát s ennek indoklását. Ehhez hozzá járul a f o i s p a n i s.

V a r j a s s y a tanfelügyelő arra hívja fel a bizottság figyelmét, hogy itt törvény szerint csak az iskolaszék határozata olvasgatható.

S a l a c z polgármester megjegyzi, hogy a miniszter rendelést jogot ad a tanfelügyelőnek felfüggeszteni adminisztratív ügyekben a végrehajtást, de a szóban forgó ügy nem adminisztratív s így a tanfelügyelő figyelemzetezése nem akceptálható.

Erre felvasterott az iskolaszéknek általam már ismertetett határozata az indokollással együtt.

S a l a c z polgármester előadja, hogy az indítvány, illetve a határozat, részletesen előtárja azon okokat, melyek annak előnyösségét kétségtelenül bizonyítják. Nem akar ismétlésbe esni, de kéri a határozat elfogadását, mert így oly sok helyettesítés nem történne s a város vele gazdálkodik, a tanítás menete is rendezett volna s így meg van pædagogiai előnye is. Híszli, hogy azt helyben fogja hagyni a miniszter, mert a nőnek nem az a hivatása, hogy hivatali pályát folytatson akkor, midőn férje van, a ki őt el képes tartani.

V a r j a s s y Árpád kir. tanfelügyelő hivatkozik arra, hogy férjes tanítóknak eddig soha panasz még nem volt s helyettesítések szembőlölbb kiadást nem igényeltek. Statisztikai adatokkal igazolja állításai helyességét s azt, hogy a tanítás menete is jó volt mindig. Az iskolaszék measzment, midőn gondnok akart lenni a férjhez menő tanítóknak. Aradon kívül csak a budapesti ág, evang. iskolaák jutott észébe ez a coelbátus. Maga a főváros elvetette ezen eszmét, a melyre egy város sem gondol. Kéri határozati javaslatának elfogadását.

S a l a c z polgármester megjegyzi, seket tesz a tanfelügyelő a statisztikai adataira. Például felhozza Kerneré tanítóét, kinek egy évi szabadságidő volt. Kénytelen adni az iskolaszék ismételve ajánja az iskolaszék határozatának jóváhagyását.

H a s z Sándor abban a véleményben van, hogy a vita most már eléggé kimerítettett. Éppen azért a kérdése jogi fejtegetésbe bocsátkozik csak. Szerinte az iskolaszék egyedül csejja az, hogy a tanítás, a koroktatás a lehető legnagyobb polczra emeltesék. Ezek mellett lehetnek más nagy célok is de azok kivétel egyéb faktorok teendője. E szempontból kiindulva elfogadja és elfogadásra ajánlja az iskolaszék határozatát.

V a r j a s s y Árpád assal argumentál még csak, hogy sokkal jobb kedélyiyl s nagyobb animóval tanít egy asszony, ha anya is, mint egy csanyarodott, száraz, vén kisaszony.

V a r j a s s y József helyesli ezt az argumentálást s indítványozza, hogy a közgazgatási bizottság bontsa fel az iskolaszék méltánytalan, igazságtalan és törvénytelen ségre vezető határozatát.

Erre főispán szavazás alá bocsátja a kérdést. Erdekés, hogy S a l a c z polgármester, T a r j a n y i, V a r j a s s y é s S h u s t e r Ilés dr. nem szavaztak, mert egy miniszteri intézkedés értelmében a közgazgatási bizottság azon tagjai, kik az iskolaszékben is bent vannak, az iskolaszék határozatok feletti nem dönthetnek.

Elrendeltetvén a szavazás, 4 en az iskolaszék határozata mellett 4 en pedig ellene szavaztak. Így a főispán döntött, a kifeloldotta az iskolaszék határozatát. V a r j a s s y Árpá d i n d i t v á n y á h o z j á r u l t, mert szerinte az iskolaszék első szimpadán nem volna szabad klasszikus darabban ily nagyszabású siklást, igénylő szerepet bízni. Éit a Learlett szóba sem látam s hol méltó rezekben, mióta a meglodogult Bónai játza a debraceni szimpadon lázózó szenvedélyllyel, hatalmas erővel, kitörésekkel s lefozte benne a Hamleket.

Igazán mondom, elfogultan, ünnepi hangulatban létem be a Comedie Françaisebe, s honnan az egész világ részére szászok óta kiszagrott a szimulázózat dícsősége, a hol a Talmar és Ráchelek termettek és rosszul esett a családás, a mely ért.

A nézetőron a közönség most nem volt annyira szertartásos, zseváns s szellemes, mint télen szokott lenni, mikor benne sz így Paris jelenik meg; a világhírlitara érkezett idegenek foglalták el a legtebb helyet, ha m a z é r t, vagy talán p e n a z é r t, nagyon hideg n viselkedett az egész előadás s a k a k o l a q u e u r k v é g z é t k h ű s é g e n a m u k t e l a d a t á t s t a p o l t a k s z e g y e s z e r e p l o k t o s a k n e m m i n d e n n y i l t j e l e n é s u t á n.

Ha az előadás művészi oldala iránt nem nagyon érdeklődött is a közönség, annál több kíváncsisággal s e z e r t e l a t o d o t t B e i o h e n b e r k i s a s z o n y r a, k i s z e s t e O p h é l i á t j á t e z o t t a, G y e n g e O p h é l i a v o l t, n a y k i s j o s a g s o k s z e n t i m e n t á l i z a s s a, k i S a b i o n m ó d r a ő r ű l m e g, d e m é g s é r d e k e s v o i t m e g o s m e r ű l, m e r t m i n d e n k i z t b e z ű l i r o l a, h o g y ő s a b o l d o g, a k i a b i r h e d g e n e r á l i s B o u l a n g e r s z í v é v e l a j a n d o k o z o t t m e g, s a k i m i a t t a t a b o r n o k n e j e e l v á l t f é r j é t ű l.

Beihenberg kisaszony nem szép, keskeny vágása nagy orra, megnyúlt arca sevány közepnégsz törmete nem tessik őt valami kívánatosá! No de hát Boulanger ur nem mai legény m r, de nem nagyon szabad neki válogatni lak lenni. De meg szán, ha csakugyan létezik az a szimpadon, nagyon érdeatlan lehet. Egy tenor választja el a boldogtalan szerelmeseket.

Azt hittem, hogy „Hamlet” ért kárpótlás: találak man p a „Denise” előadásán. Igazi párisi eszlon szimmi a javából, egyenesen a Française számára írva, a szerepek részben az egyes előadó művészekre.

lászék e határozatának nincs értelme s hamarosan hozott.

Jelentékentem ügyek elintézése után az ülés véget ért.

A császáru tazások II-ik sorozata.

Berlin, aug. 7.

A „Pester Correspondenz”-nek írják: Az immár befejezéséhez „közélg” angliai: császáru tazás nemcsak önmagában fontos és jelentőséges, hanem fontossága és jelentősége lényegesen emelkedik, ha megfontoljuk, hogy az Vilmos császár további utasításainak egy egész sorozatához képezi a bevezetést és hogy azt, egy rövid közbeeső szünet után, mely a legelső, leghatalmasabb és legkedvesebb szövetségnek, Ferenc József királynak viszontlátogatása által épp oly előkéldön, mint hasznosnak lesz betöltvén, ő felségének Türk- és Görög- valóságú Spanyolországba és Pottugáliába is teendő tengeri utasításai fogják követni.

II. sorozatnak első császáru tazása, hasonlóan az első sorozat első utasításához, ovalatkozást okozott, azon különbséggel, azonban, hogy az angliai császáru tazás ovalatkozása fölötté kellemessé vált, mit az oroszországi utról nem lehet állítani.

Mondják, hogy a császár éppenséggel el van bájolva a fogadtatás által, melyet Angliában az uralkodó család és a nemzet készített számára és nagy meglepődésnek, elragadtatottságnak a kellemes meglepetés felett, melyben az áldott szigetországban részesült, nemcsak a magas különletek által, melyeket királyi nagyanyjának s a családhoz tartozóknak ajándékozott, s ott kifejezt, hanem ama két levelében is, melyekben „nagyrabecsült mesterét és barátját”, Bismarck h-rozegt Angliából értesítette ottani tapasztalatairól és benyomásairól. Az óakényt magára vállalt köteleességtől, hogy kanczellárjának hű jelentést tesz mindenről, a ki „misszió”-ja teljesítése közben csak-ezik, soha sem tér el Vilmos császárról.

Ez a „misszió”, melyet a fiatal császár valóban apostoli lángbuzgósággal teljesít, melynek testvéreléke engedve magát, a világéke fontattása és biztosítása Németország, mint a legelső és legnagyobb vezérhatalom vezetőse alatt s ezen misszió értékéből kórbe tartozik a császár utasások II. sorozata is, mely az Angliába tett utazással éit megnyitva.

A császár ugyancs kanczellárja teljes bejegyzésével, mindjárt uralkodásra lépése után programozott eg megállapított, hogy a lehetőség szerint a összes udvarokat meglátogatja és személyes kezdeményezése által köztük és a saját háza közt a barátság kötelekeit minál szorosabbra fűzi, az eredményt azonban v világéke érdekében értékesíti. Először azok az udvarok voltak meglátogatandók, melyekkel a birodalom közvetlen, benső szövetségét akar fenntartani, és itt, a császár rajongását becsültlta a ystija utolsó akaratának megfelelőlg, a pétervári udvarral tétetett meg a

Nos, hát ez az előadás is csak a közszerház szimponalán állott; a minek azt a magyarszát adták egyes habittek, hogy a szereposztás másodrendű s nem ugyancs, melylyel a darabot legelőször szimrehozták. Meglehet, hogy így áll a dolog, mert hiszen az intézetnek olyan óriási személyrete van, hogy S y l v a n t k i v é v e, egytelény tag sem vett részt ez előadásban, a ki megelőző napon s Hamletben is játszott. Különbön az összes szereplők között legjobban érdekeltek az öreg G o t t a, k i világhírű művés. Ő Brissot játéka most is, s szerepét nem is játszotta más sohasem.

Bityon vén ember már a ki műogat-hatja ugyan még az oroszán körömet, de a ki k i t o l n a p j o l e k e k e l t s z i v e s e b b e n v e z i a k ö z o n s e g h a n y u g a l o m b a v o n u l m i n t h a s t i m p a d o n f r a s s z t a n e k e t e s l a n k a d t i d e g e i t. E z a s z e r e p e t a m i U j h á z i n k s o k k a l, d e s o k k a l m e g k a p o b b a n, t ö b b i g a z s á g g a l, s a G o t t a n a l n a g y o b b e r v o l, e f f e k t u s a l j á t s z a. O h, n a g y m ű v e s z a z a m i U j h á z n k!

A francia könyved, eleven, szellemes társalgásban szintén nagy mesterek a mi nemzeti színházunk művészei: é t a t a p a z a t a l o t i s a s z e s z e h a s o n l i t á s r é v e n m o n d a t o m.

Lehet hogy én csak felületes szemlélt voltam, lehet hogy csak véletlenségből ép olyan előadást láttam, melynél mesze magasabb színvonalon állott is produkálunk a Francaiser, lehet hogy a magyar lelkesedés szól belőlem, a ki többre becsülöm a hazait a keletit, minden megiehet, de tény, hogy én és azok a kik velem ama két előadásom jelen voltak elégedetlenül és ovalodottan távoztak Az igazság kedvéért azonban felemlíthetem, hogy beszéltem némelyekkel, a kik megelőző estéken Pailleron: „A hol unakoznak” vigjátékát vagy a „Leconvrère Adrienne” látták és azok az elragadtatás hangján beszélték az előadásokról s az oszjátékot bámulatosnak mondták.

Telát ott vagyunk, a hol voltunk: „M o n d j á t, h o g y n a g y s z e r t, u t o l é r t e n l e n, m e s t e r i, — d e é n n e m l á t t a m.”

Karozsa Vilmos.

kezdet, melynek uralkodója mégis csak véroköségben van a Hohenzollern-házzal. Csak ezután következett a Bécs és Róma, hol a fiatal császár megtalálta mindama szeretet és hűségét, melyet Pétervártól nélkülöznie kellett s hol a harmas-szövetség új felavatást és törhetlen megpecsételést kapott. Vilmos császár igen-igen szivesen teljesítette volna nagystyja utolsó akaratát és szeretete volna Oroszországot oly benső szövetségi viszonyban megynerni, minő Orosz és Poroszország közt egykor fennállott s valóban nem az ő hibája, ha mi sem lett belőle s Oroszországot kényszeríteni kell a szeretetre, vagyis a béke megtartására.

A császáru tazások II-ik sorozata már eredetileg, programozott, azon udvarokhoz és államokba volt kiállításba helyezve, melyeknél a harmas-szövetségbe való beieptést ugyan nem, de a szövetség céljainhoz és törekvéseizhez való készséges és barátságos ovalatkozást szeretnék elérni. Es itt Nagybrittánia áll az első sorban, de Türkországgal s a kevésbé komolyan és határozottan tekintetbe véve.

A császár és a kanczellár soha sem számítottak arra, hogy Angliát vagy Türkországot hitelesített traktáttal, bíró formális szövetségi részere nyerjék meg, miután nagyon jól tudják, hogy a két állam kormányza a saját területi szférájában s még inkább nemzetközi vonatkozásaiból inkább győngyöztetnék, mintsem erősítették, hogy a brit birodalomnak a buja hatalomudat, Türkörzágnek ellenben a fatálisztikus hullatageztudat tiltja, hogy magukat valamely határozott irány felé leköcsék. De számítottak a harmas-szövetség kifejezett céljainak spontán, nyílt, kétségtelen hatásában egy valóóság szövetséggel egyenlő méltánylására, elismerésére és helyeslésére, és ezt Angliában alig s-jtett fényes módon már elérték, kétségtelenül el fogják érni a balkáni és a pyrenei félszigeten is.

Akkor aztán pedig nemcsak az összes germán eim, hanem a román és a szláv elemek is egy igen tekintélyes része lesz egyesülve a harmas szövetségben s ezental nem lehet a népelemek közt ellentétet fölállítani, hanem a békeqontó elem leplezetlenül fogja mutatni nemtelen szenvedélyt, csupán gyűlölettel, irigységgel, uralkodási vágytal s kepzsiságtól elzitorított képt. Gorgoni arcz, mely minden képnél csak remlést és utálatot kelthet.

VIDÉK.

Tüzoltászati mozgalom.

Uj-Arad, aug. 9.

Helyi tűzoltóságunk körében, érdemes főparancsnokunk T e r n a j g o Cezárnak egy kiváló indítványával elérő sikere, kelt örvendetes meglepetést. Tornaigy nyanis, a Székesszékűvárt e h ő 19—21-ike közt tartandó orsz. tűzoltói szövetségi társas, egy korszerű reform iudítványt nyújtott be, a mit ezen kívül meglökdött József főhercegnék, valamennyi megye- és városnak és több szakembernek.

Szamos helyről kaptott azóta Ternaigy gratulációit, a többek közt az aradi mindkét tűzoltói fogadták is, úgy hogy az indítvány kedvező fogadtatás, az orsz. szövetségben gyűlösen, valószínűnek látszik:

Itt adom a felirattól a következő közérdekű részeket:

Igen tisztelt tűzoltó-egyleti parancsnokság! Kedves bajtársak!

Hogy mily nagy és elváltatban első származánk abból, ha a hazai tűzoltóság területen egy, az eddigi egységes csavarutál elérényosabb s ocsóbb tömlő övezekről csakú h o z a t k h a s s n á l t a b a, m e l y e z ö k b e s z e r z e s e z a u t á n h a z j ó n a k b i z o u y o t t a z e g e z o r s z á g t ű z o l t o á s á g a r a n e v e k ö t e l e s z ö v e l e t e k, i g a z o l j a e z e k k i v á n a l m a t a m k ö r l e m é n y, h o g y n e m e k h a z a n k, h a n e m k i l l ö d l ő k y a r o s a i, t ű z o l t o i i s, m á r h o s z u é v e k s o r á n a t b a r k o d o a k e g y i l y n e m ő e z ö k b e l e t r e h o z a s a s.

A magyar országos tűzoltó szövetségnek 1884-ben Selmeozbányán tartott VII. országos közgyűlése több évi vajudas után, egy normális csavart fogadtott el, mely öszeállított állapotban — 210 mm. hosszúságú bir és három darabból áll, u. m. kuzpérből (Kegeltzeil) csavarrészből (Sohrauntheil) és enya csavarról (Gewindemutter) — és egy ily teljes csavar (Sulya 2-3. kilogrammot teszén. Az ismert társrendészeti kormányrendelet a fent említett normál tömlőcsavart bevezetését nem csak kötelezővé teszi, hanem mindazon szavittukknak ezen csavarrá lő átídomítását követeli, a melyeknek henger átmérője 100 mm. tézén és a melyeknek vízvezetőnyílása mégis kisebb az egységés (normális) csavarral.

Ezen új nevezett magyar egységes tömlőcsavart azonban nevére lényegileg érdemtelen, mert által nem csavar maga egyeségtellett hanem csak is a tömlők átmérője s azok benső vilgossága, miután a csavart maga s tőmlő nem is egyeztethető, mivel a csavart a j a r a a i a n a k s o k a s á g a, legelőképpen azonban azok egyforma vágatásában rejlt legpárnyibb különbséget annát legmértékese öszeállítással gátolja, minél fogva s egység és csavarral nem érhető és így ezen érdem, osztály részének el nem ismerhető.

Ezen minden kétséget kizáró igazságban rejlt megyöződés által vezéreltetve, sikertült Roth Ernő urnak, a gyulafehérvári önk. tűzoltó-egylet esen mesterének esen

hiányon segíteni, és még az országos tűzoltó szövetség választmánya által annyiszor megörögtetett társrendészeti kormányrendelet születte e őlt egy olyan csavar nélküli tömlő öszekelőt kápost feltalálni, a mely a m gejtett próbák után egy elismert szakemberek és tűzoltó testiletek valamint hazai és külföldi szaklepek által, minden tekintetben azonosnak, sőt kitűnőnek vélemezteztet, s a mely úgy könnyed kézzel lére mint tartóságra és olcsóságra nézve, az én szerény belső megyöződéseim szerint, a selmeozbányai közgyűlés által elfogadott nehézkés, időtróbb és drága egységes csavarral szemben nem csak hogy kinem állja, hanem eme csavart feletti szembeszköz nagy előnyeinél fogva, mint az eddig ismert tömlő öszekelővel összehákkó logremekesbbé, azt beyerlt hasznótt hozóág kiszorítani hivatva is van. — és végre, mely minőden esetre megérdemeltőlem azon batorságot, hogy ezen haladást jelző szerenéses ötletű találmányra egy a tűzoltó bajtársaknak, v l a m i n t a v á r m e g y é k e s v a r o s k h a t ó s á g i n a k b e o s a s f i g y e m é t f e l h i v i e d e s k ö t e l e s é g e m n e k b e m e r j e m, a n n a l i s i n k á b b, m i n t h o g y a m i n d n y a j n k a l t a l e l é r n i ó b a j t o t t a z o n e z t, m e l y s z e r i n t a t ű m l ö k e g y o t t a t t ű z o l t o k ö z s z e k e p o t á s a e l é r h e t ő l e g y e n, e z e t t a l á m n y a l o l y g e n i a l i s e r t e l e m b e n n y i l t n u l, h o g y e l t a k i n t v e a k ö n y v i k e z e l t e s t ő l, e z e n k a p o c s a s a l a k r i m é r t a m é r e t ű m l ö k t, n e m e n m á s a m é r e t ű t ű m l ö k a l e g g y e r e s s e b b e n ö s z e v i s z e k a p o c s o l n e k l e h e t m i m á s t ű m l ö k e z s e k t ő l e s z e k e l e t e m e r h e t ő, — m e l y k ö r l e m é n y s z i n i a z a n a z o n e s e l e k e n y e t, a m i t m i t a l u j d o n k e p e n i e g y s e g e s e g e k e n e v e z t i m.

Tüzoltó közlönyünkben az országos tűzoltó szövetség hivatalos értesítőjében, a Roth Ernő-féle kápos tárgyában közzétett sajtósági közlemény, nem magát az eszmét vette bírálat alá, hanem azon téves nézetek ad kifejeztét, hogy:

1. A Roth-féle tömlő kápos ércz oldalfala nem egészen vízhatlan, mivel azon a víz, nyomás következtében keresztül hal?

2. Hogy az nem is lenne új találmány mert ezen káposot Grether, émetországi ércz már több éve, hogy gyártja stb. stb.

A midőn a vita tárgyává vált a minden tűzoltóegyletnek elfogadhatlan ajánlató új tömlőkápos feltalálása, mint jól értesülve vagyok a hivatalos körölyben világgá bocsátott a helytelen bírálat szemben, egy beükdött s yllikozatban kifejeztét adott érvelő megjegyzéseimnek, arra nem érdemesítetelt, hogy eme haladást jelző magyar találmány érdekében, az önévéle s par-nosolta köteleességöl irt érvelő s jogosult csafolatának hely adatot voltam, mi által a tévedések vadaskertjében történt baklövés dolgában, a téntra vezetett minden újítás iránt érdeklődő tűzoltói közvélemény tájékoztatlant hagyatott.

Az állítja a tűzoltó közlöny kritikus. hogy a Roth-féle kápos ércztömege nem vízhatlan, mert az nagyobb nyomás mellett a vizet oldalfalán átöregesti; ezen állítás azonban alaptalan, mert ha a jó új kender tömlő, mely tiz atmoszferánál még nem issad, és likacsos át nem enged a vizet, miképen engedné azt át az aczél, sárgaréz, phosphor vagy agybronzból készült sokkal parányibb likacsokkal lerőzt tömlőkápos? — s a mikor legjobb kézt feocskendők is csupán őt — hat atmoszpha nyomás mellett elöregesti? Külömben, ha való lenne eme állítás a tűzoltóközöly kritikusának, mi volna a következmény, a midőn a tömlő a kápos állítógaz izzadó falára rá van huzva, és a víz csak is a tömlőbe jutna, a hol amugy is a helye?

A második állítást, nevezetesen azt, hogy Roth Ernő új kápos nem új találmány, mert állítógaz azt Grether német honi ércz már több éve óta gyártja, szintén tévesnek kell nyilvánítanom, mert Roth találmánya és Grether gyártmánya között csupán csak azon hasonlatosság van, hogy csupán mind a kettő tömlő kápos; ellenben oly lényeges köztöttek a különbségek, hogy azt minden el nem fogult bírálónak, ha csak reájok pillant, el kell óamerni: a meennyben:

1. A Grether-féle kápos három daraból áll. — míg a Roth-féle csupán egy daraból.

2. A Grether-féle kápos: zár része (horog) lóg, holott a Roth-féle keményen áll.

3. A Grether-féle kápos rotatkoos zár része, oly kemény, hogy a tömlő káposot kezelő tűzoltó kezét könnyen becsipetheti, mely körülmény a Roth-félenél, minthogy az ujjak a fogásnál a horogtól távol esenek, meg nem történhetik.

4. A Grether-féle kápos része különböző más más tulajdonsággal bíró ötvényzetből (Legirum) áll, holott a Roth-féle mindig csak ugyanazon egy fémöl készült, a mi nem hátrány.

5. A Grether-féle kápos csakszert ki próbálás alkalmával, a tömlési részen, kis nyomás mellett is átérészi a vizet, míg a Roth-féle káposnál minthogy gummi gyűrűje tömődtebb és szélesebb vágánnyal bír, ezen hátrányos körülmény nagy nyomásnál sem volt észlelhető.

6. A Grether-féle kápos szlyra nézve is sokkal nagyobb a Roth-félenél, mert míg az előbbeni 1625. addig az utóbbi 920 grammot nyom. Ehhez járul még az is, hogy a netaláni megsértéseknel haszonvéthetlenné vált káposok anyaga, értékesebb az előbbinél, mert míg a Grether sárgaréz kápos anyagnak, csupán 20—22 kr. addig a kizárólag deltafémből készült Roth-félenek 1 írt 5 kr. az ára kilogrammonként, és hogy daozára ezen nagy ártkülbségnek az anyagban, a Roth féle tömlőkápos sokkal olcsóbb áron megszerezhető.

7. Igen nagy előnyére válik még a magy. kir. berekedelmi miniszterium által 1848/1889. sz. a törvénytérlettel szabadalmazott Roth-féle tömlő káposnak, azon kizárólagos és az utánzástól védett sejtésege — hogy egy a Grether káposnál, valamint az egységés csavarral, mindig csupán csak egy s ugyan azon átméretű káposot vagy csavart lehetséges öszefoglalni, — holott

Rothnak, a Columbus tojás esetéhez hasonló találmányánál, tekintet nélkül a tömlő közönsé átmérete re, egy a tűzoltói, valamint minden vízvezetékli özőleokra használni szokott tömlőket, akként lehet öszekáposolni, mintha azok egy és ugyan azon átméretűek volnaak, s az megbecsülhetetlen előny!

Roth Ernő ezen találmányát aczél, deltafémben, bronca és sárgaréz ötvényekben a magyar országos tűzoltó szövetség választmányának megküldvén, azon kéresédek adott kifejeztét, miszerint találmánya szakzeri kiserletek alá vécsék, s az esetre, ha az eredmény várokozása minden tekintetben megtelei, akkor az ő tömlő kápos az úgy nevezett egységes csavart kikülsőbbése mellett az egész hazai tűzoltóságra nézve kötelező egységű tömlő zárkóposnak nyilvánítsák, és közzélg östefelóvárri közgyűlés által hivatalosan elfogadtassák — az orszá os tűzoltó szövetség választmánya a fűköly évi január havi 6-án tartott ülésében tudokult ajánl tomr, csupán csak oly határozatot hozott, a melynek értelmében Roth Ernő úr tömlőzárkópos haladást jelzőnek nyilvánítottat. — Ez ugyan, úgy a kérvényező, de főleg az új találmány érdekében vajmi kevés is, a választmány közzétett jegyzőkönyvéből csodálatos módon kimaradt, minél fogva az érdeklődő tűzoltó és a választmány fentebb jelzett határozatáról tudomást nem szerezhetvén, a kápos ezéltetéségre felölt homályba maradt, mely önkényszerűnek látszó eljárás által ez ügy a napirendről mintegy leszorítottat.

Engem, ki Roth Ernő urat szemévesen nem is ismerem, sem találmánya anyagi magánérdekhez sommi közöm ninosen, kizárólag csupán magasztos ügynek jelentősége iránti ércz és azon megyöződés végre, melynek fogva ki kell jelentenem, hogy ezen beföldi új találmány tűzoltó eszközeink egyikeként tökéletesíteni nagyon is hivatva van, — s midőn ezt átérzem, még a következőkre vagyok bator az érdeklődő körök beosas figyelmét hírkérni:

1. Hogy megyöződés szerint a mi mostani gynevezett egységés csavarrunk az ő kiprívál, a maga nemében a legrosszabbnak sokasága miatt egyteléknél lejár 4—5 évi használat után, annyit különbséztet mutat, hogy az utolsó időben beszerzett csavarr, régi csavarral csak nagy vesződéssel s így is rosszul egyestethető, — nem alkalmas továbbá azért:

- a) mivel már magában, az alkalmatlan kap, a csavart belsejét, tehát éppen azon részét, a melyben a vörnek tölvnia kell, nagyon is szorosítja. — (Ezen hátrány részben minden, és úgy a Roth-féle káposnál is megvan, de mivel itt a szorosítás semmi nemű kap által nem fokoztatik és csupán a vékony fal legyözönd — tehát az itt a legkisebbnek mondható);
- b) mivel az egységés csavarral idővesztetés mellett csupán egy és ugyan azon átméretű tömlőt lehetséges csak egybekapcsolni, sohasem azonban különböző átméretű tömlőket, ezek szerint ezen csavarr korlátozás felett meg egységés nevének);
- c) mivel igen drága, — aczélból 35 frt.
- d) mivel, aulyra nézve sokkal nehezebb a Roth-féle káposnál, (míg a csavarr 2. 3 kilo. addig az utóbbi megyözözt 6-os kápos párja csak 920 grammot nyom);
- e) mivel az egységés csavarr járástiban télen a víz bele fagy, száraz időben pedig a csavarr járatok könnyen meglének homokkal, pórral, mely körülmény a csavarrak egyesítését nagy mérvben gátolja.

Ellenben a hazánkbeli találmány kápos előnyeit a következőkben kell kiemelnem: 2. Hogy ezen kápos anyja és apa térs nélkül, két egyforma daraból áll, mindenik darab, bármelyik más darabhoz számításon alapuló pontossággal talál, annyira könnyen kezelhető, hogy egy perc alatt, a laikus által is, hatvanzor egybekapcsolható és felnyitható.

Ezen káposozal, a mely kovácsolható delta fémöl, tehát a legjobbnak ómert anyagból, gyártatik, ismétlem, hogy minden átméretű tömlő beszevisse, az sz: a 00 számtól kezdve, a hatos számg akként kapcsolható egybe, mintha a külön átméretű tömlők, azonos átméretűek volnaak: s éppen a kápos ezen tulajdonságában rejlik a szabádom egykí fontossága, — a melyt azonban bárkinek is utánozni nem szabad, — a minek következtében én, miután a Roth Ernő-féle káposnál a létr-honi óhajtott tulajdonképeni egyegét is tökéletesítve látom, mert ez a hazai tűzoltó testilek azon szükségletét, a melynél fogva, házánkban akármely tűzoltó testilek saját tömlőt és szavittványt akármelyik más más testilett szavittványt vagy tömlőhez bátran hozza illesztetni, tökéletesen elérve, és így az egész országra nézve ez irányban egy egységés hálózat behozatalát teljedésbe menni látom!

Minél fogva tizta megyöződéseim sugalmából (mintán a hallgatóst ez esetben véteknél tartom) csak is kizárólag ezen haladást jelző tömlő öszekelőt káposot ajánlatom a Székesszékűváron tartandó közgyűlésnek, s hova és iránt indítványomat kell időben betérjeszteni el nem fogom mulasztani, — az egész hazai tűzoltóságra nézve kötelező tömlőt egyesítő egységés káposot elfogadtatni; — mert mind ez ideig csak is a Roth-féle tömlő-kápos képes mindazon kívánalmaknak megfelelni, a melyekkel egy országosan elfogadandó tűzoltó eszköznek birnia kell.

Azon reményben, hogy a közölg aczél östefelóvárri közgyűlésen, a tűzoltó testiletek képviselőiben megjelenendő kedves bajtársaim gyakorlatilag, korszerű, önzetlen indítványomat megérdemelt pártolásban részesítendik, maradtam hazafias üdvözletem kijelentésével.

Igas tisztelőitök Uj-Aradon, 1889. május hó 23-én.

Ternaigy Cezárnak, tűzoltó-egyleti főparancsnok, és a magyar orsz. tűzoltó-szövetség választmányának rendes tagja.

termékkilátások általában véve még jó középnek mondhatók. A Tisza jobb partján a beállott esőzésekre nagyon szépen javult, közép- és jó közép-termetű igér. A Tisza balpartján helyenkint Szathmár, Szilágy és Máramaros m-gyékben az eső után javult, szépen fejlődik és csekély kivétellel jó közép-termetű igér. Hajdu- és Biharban is meglehetősen áll, de Szabolcsban már sok szár meddő maradt a nagyreát közösen aluli termésre mutat; itt a dájai felel-járásban, valamint Békésmegye szeghalmi járásában és Bihar egy részében sok kárt tett benne a mult heti zivattal jött jég, a szákat ledöntötte, sok-t meg letört. A Tisza-Maros szögén javult, általában véve jó közép-termetű termésre van kilátás, Csana-dában a kassai magdón-tékek a viharok. Az erdélyi megyékben Alsó-Fehér, Maros-Torda- és Szbenmegye némely részében még mindig csak gyengén áll, egyebütt eső következtében javult, jól és kitűnően fejlődik.

Hüvelyesek és kerti vetemények. A Duna balpartján közép-szerűek, a hab kielőgően fizet, borsó gyenge maradt; a Duna jobb partján jó hozamot ígérnek; a Duna-Tisza közén átlag jó termés várható, a kertivetemények esőt kívánnak; a Tisza jobbpartján Szabolcsban a bab jó termést ad, egyebütt gyenge; a Tisza-Maros szögén meglehetősen jól fognak fizetni; Erdélyben kielőgő termés várható.

Kender és len. A Duna balpartján Hontban a virágos kender magasan nőtt ugyan, de ritka; a Duna jobbpartján a kender még mindig rovid, len jól sikerült; a Duna-Tisza közén elég jól fizet; a Tisza jobbpartján kielőgően fizetnek; a Tisza-Maros szögén és Erdélyben meglehetősen állanak.

Burgonya, a korai átlag közép-szerűen és azon alul fizet, a késői a mult

heti esőzésekre javult, általában kielőgő és jó termésre van kilátás.

Duna-Tisza szögén az utóbbi kedvező idő folytán helyenkint van még kilátás ear-jutermésre, legelők gyengék; Erdélyben gyenge sarjtermes várható, legelő fel-frissült.

Szőlő: a filloxeramentes heyekeken közép és jó közép-termetű igér; ahol a nagyernv esőzés hátrányára van, Szemplében a filloxera roppan nagy mérvben terjed.

Gyümölcs: kevés mutatkozik; az is hull, a mi megmaradt, a változó kedvezőtleni időjárás folytán.

Elemi csapások. Fehér- és Veszprémmegyében a szőlőben nehola jég tetemes kárt okozott. A Duna-Tisza közén július hó 27-én a vidék több részében ismét négy szélvihar dult; helyenkint jégcsap volt, mely különösen a zabban, tengeri szőlő, kenderben és a dohányban kisebb-károkat okozott.

Szeker- és takarmány-répa: az utóbbi esőzésekre javult, kielőgő és jó termést fog adni; Sopronban itt-ott a eserefogó okoz kárt.

Mesteres és természetes szeker- és takarmány: A Duna balpartján a másod- és harmadkassalás gyengén fizet, a Duna jobbpartján muhar gyengén fizet, csalmádé alacsony maradt, löheremag jó hozamot ígért; a Duna-Tisza közén a termés kevés helyen felel meg a várakozásnak; a Tisza jobbpartján gyenge közép-termetű termésre fizetnek; a Tisza balpartján Máramarosban a lucerna a löhere sok helyt kiégett, Biharban 3-ik kassalás alá szépen sarjadzik; a Tisza-Maros szögén a termés mennyiségileg gyenge közép-termetű, minőségileg kielőgő; Erdélyben a minőség jó.

Természetes kaszálók és legelők. A Duna balpartján még mindig gyengék, a sarjútól ismét némi termés remélhető; a Duna jobb partján sarju kevés lesz legelő szűken van; a Duna-Tisza közén a sarju gyenge közép és közép-szerűen fog fizetni, legelő átlag kielőgően áll; a Tisza jobb partján az esők következtében sarjuteremesre is több h-lyen lesz kilátás; a Tisza balpartján a réli és gyepszema Bihar és Máramaros egy részében ismét, Szathmár, Szilágy, Ugocsa megyék ben a sarju gyors növekedésnek indult, va-

mint a legelő is javult; a Tisza-Maros szögén az utóbbi kedvező idő folytán helyenkint van még kilátás ear-jutermésre, legelők gyengék; Erdélyben gyenge sarjtermes várható, legelő fel-frissült.

Szölő: a filloxeramentes heyekeken közép és jó közép-termetű igér; ahol a nagyernv esőzés hátrányára van, Szemplében a filloxera roppan nagy mérvben terjed.

Gyümölcs: kevés mutatkozik; az is hull, a mi megmaradt, a változó kedvezőtleni időjárás folytán.

Elemi csapások. Fehér- és Veszprémmegyében a szőlőben nehola jég tetemes kárt okozott. A Duna-Tisza közén július hó 27-én a vidék több részében ismét négy szélvihar dult; helyenkint jégcsap volt, mely különösen a zabban, tengeri szőlő, kenderben és a dohányban kisebb-károkat okozott.

Szeker- és takarmány-répa: az utóbbi esőzésekre javult, kielőgő és jó termést fog adni; Sopronban itt-ott a eserefogó okoz kárt.

Mesteres és természetes szeker- és takarmány: A Duna balpartján a másod- és harmadkassalás gyengén fizet, a Duna jobbpartján muhar gyengén fizet, csalmádé alacsony maradt, löheremag jó hozamot ígért; a Duna-Tisza közén a termés kevés helyen felel meg a várakozásnak; a Tisza jobbpartján gyenge közép-termetű termésre fizetnek; a Tisza balpartján Máramarosban a lucerna a löhere sok helyt kiégett, Biharban 3-ik kassalás alá szépen sarjadzik; a Tisza-Maros szögén a termés mennyiségileg gyenge közép-termetű, minőségileg kielőgő; Erdélyben a minőség jó.

Természetes kaszálók és legelők. A Duna balpartján még mindig gyengék, a sarjútól ismét némi termés remélhető; a Duna jobb partján sarju kevés lesz legelő szűken van; a Duna-Tisza közén a sarju gyenge közép és közép-szerűen fog fizetni, legelő átlag kielőgően áll; a Tisza jobb partján az esők következtében sarjuteremesre is több h-lyen lesz kilátás; a Tisza balpartján a réli és gyepszema Bihar és Máramaros egy részében ismét, Szathmár, Szilágy, Ugocsa megyék ben a sarju gyors növekedésnek indult, va-

lemez 8 frt 10 kr, közép 8 frt - kr, roza legnehezebb 6 frt - kr, közép 5 frt 80 kr, árpa legnehezebb 5 frt 70 kr, közép 5 frt 60 kr, zab legnehezebb 5 frt 50 kr, közép 5 frt 40 kr, retek-repose legnehezebb - frt - kr, kukorica 4 frt 30 kr 100 kilonként.

Liszt: legfinomabb 0-ás 16 frt - kr, leg finomabb 15 frt 60 kr, zsemlye 14 frt 20 kr ehér kenyér 13 frt 20 kr, fekete kenyér 11 frt 40 kr, rozs - frt - kr, tengeri - frt - kr mmkint. Dara tiszta buzából 16 frt 80 kr. Arpakása 14 frt 20 kr mmkint.

Hüvelyesek: borsó 18 frt - kr, bab 10 frt - kr, lenese 16 frt - kr, köleskása 11 frt 50 kr, burgonya 3 frt 60 kr méter mázsánként.

Szén: 1. kötött legjobb 4 frt - kr 11 közép-szerű 3 frt 50 kr, kötelem leg-tl jobb 3 frt 50 közép-szerű 3 frt - mázsán.

5. Kötött vagy gyűj szalma: legjobb 3 frt - kr, közép-szerű 2 frt 50 kr, egy méter mázsán.

6. Takarmányszalma: legjobb 2 frt 50 kr, közép-szerű 2 frt 50 kr, egy méter mázsán.

aktivitások arányai:

a budapesti áru- és értéktársulat 1889. évi augusztus hó 9 én.

Magyar aranyárak 4. sz.	100.00
magyar papírárak 5.	84.80
magyar vasúti kölcsön	—
magyar keleti vasúti államkötv.	60.00
magyar keleti vasúti államkötvény 2. kib.	—
magyar keleti vasúti államkötvény 3. kib.	112.23
magyar földterhermentési kötvény	104.75
magyar földterhermentelési kötv. áráradék	104.75
Temes-bányai földterhermentési kötvény	104.75
Újpest-bányai földterhermentési kötv. zár	104.75
Er. Ályi földterhermentelési kötvény	104.75
orv. szlovén földterher. mentési utasítás	—

Magyar szőlődezmaváltási kötvény... 100.-
Magyar nyerevény-soronygy-kötelező... 139.50
Tisztaabályozási és esegedi soronygy... 137.75
Osztrák járadék papírban... 89.75
Osztrák járadék aranyban... 88.-
Osztrák járadék aranyban... 109.70
1880-iki osztrák államkötvény... 139.-
Osztrák-magyar bankkötvény... 99.80
Magyar hitel- és kölcsönbank... 8.9.10
Osztrák hitel- és kölcsönbank... 936.50
Cs. és K. arany... 5.84
30 frankos arany (Napóleon)... 9.52
Földt. arany... 68.53
London... 119.87
30 márkás arany... 11.70

Hírdő Árpád felelős; szerkesztő távollétében, a szerkesztésért felelős: TÖRÖS TIVADAR.

NYILTÉR

Ma szombaton aug. 10-én
a „FÉHÉR KERESZT” szálloda kerthelyiségében
a 39. gyaőegyzet zene-kara által nagy katonai zene-hangverseny tartatik.
Kezdeté 8 órakor.
Tisztelettel Pohl Károly.

990 - 1887

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak 51201-II. 1887. sz. a kelt következő körrendelete ezennel közhírré tétetik.

A vasutak mentén már több ízben fordulak elő esetek, hogy gyermekek a sinekre köveket rakáltak, vonó sorompókkal ellátott átjáróknál, tehát a pályáról őrszélhelyétől távolabb eső helyen nagyobb méretű köveket a sinek és a védő gerendák között szoritottak, illetve ékeltek, miáltal esetleg nagy zserencsétlenség idéztetetik elő.

Miután a kiskorúak által elkövetett ilyenemű gyakorlati és veszélyes cselekmények (például vonatknak kövekkel való megdobálása stb.) lehetőleg megelőzendők, és ha megtörténtek, mert azok az 1878. évi V. t. cz. értelmében az életkor 12. évének betöltéséig nem büntethetők, s miután az 1879. évi XL. t. cz. 12. § értelmében a fentebb idézett határozmány folytán 12 évesnél fiatalabbakkal szemben az 1879. évi XL. t. cz. 111. §-a sem alkalmazható a kir. járásbíróóságok által, az aságügyi-, valamint a közmunka- és közlekedésügyi m. kir. Miniszter urakkal egyetértőleg a előbb következők rendelkeznek el.

Azon szülők, rokonok, gyámok vagy felügyelők kiknek gondjára bizott 12 évesnél fiatalabb gyermekek, a vasúti sinek követ raknak, a vasúti átjárók korlátait felnyitják vagy beteszik, a vasúti jelzőket megfordítva állítják a vonatokat követ dobálják s általában hasonló cselekményekkel a vasúti közlekedés biztonsá át veszélyeztetik, akéllő felügyelet elmulasztásával kihágás követnek el s az 1887. évi VIII. t. cz. 2. §-ában jelzett cél-lokra fordítandó 2 frttól 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatlanság esetén 12 órától 10 napig terjedhető elzárással fognak büntettni a kihágások elbírálása hivatott közigazgatási fokozatos hatóságok által.

Figyelemzetnek ennél fogva a szülők, gyámok gondok és felügyelők, hogy az életkor 12. évét, még be nem töltött gyermekeiket, gyámjaikat —nokjóltaikat vagy felügyeltjeiket a vasúti aze encsétlenségek okozhatásától a fentebbi büntetés erhe alatt a legszigorubb házi fegyelem gyakor-ásával tartassák vissza.

Arad, 1889. július 8-án.

A városi tanács

12037-1889

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszterium 26419-89 számú magas rendelete folytán ezennel közhírré tétetik, hogy a gözké-kezelők és kazánfűtők számára Nagy-Becskere-ken vizsgálóbizottság lett alakítva s hogy azok kérvénye, kik a vizsgát e bizottság előtt kívánják letenni a Torontálmegyei m. kir. állam építészeti hivatalhoz nyújtandók be.

Arad 1889. július hó 27-én.

A városi tanács.

Hirdetmény.

Az aradi zenedében a város közönsége álta alapított ingyenes helyek közül kettő tře-secésbe jövén, azok kik gyermekeiket ezen helye-ke felvéteni kívánják, felhivatnak, hogy nálam folyó hó 20-ig jelentkezzenek.

Arad 1889 Augusztus 2.

Salacz Gyula.

Hirdetmény.

A t. városi tanács f. é. július 13-án 11350. sz. a kelt határozatával azon külvárosi lakosok részére, kik szalmás gabonájukat a tűzrendőri sza-bályrendelet 5. §-a értelmében a külhatáiban el nem nyomtathatják, vagy el nem csepelethetik, sző-rhelyül a birkásdőlöbélit, jelenleg marhalegelőül használt, területnek a delöl hely tájára eső részt jelölte ki.

Felhivatnak azon földműveléssel foglalkozó ki-sebb gazdák, kiknek tanyájuk nincs, így kint a, termést el nem nyomtathatják, hogy a kapitányi hivatalnál a hely kijelölése vegett jelentkezzenek mert a tűzrendőri szabályrendelet fennebb hivat-kozott §-a értelmében a gabonanyomtatás vagy csepelés a város területén meg nem engedtetik.

Aradon, 1889. július 17-én

A főkapitány távollétében
Bárdy István,
alkapitányj.

Hirdetmény.

A fegyveradóról szóló 1883 évi XXIII. t. cz. 17. §-a értelmében közhírré tétetik, miszerint a vadászatra nem hasz-nálendő fegyverekre vonatkozólag érvé-nyesített élelyveradó kivetési lajstrom az addiggi osztályban f. évi augusztus hó 5. napján kezdődő 8 napi közszemlére ki-é-tetik oly célból, hogy azt mindenki meg-tukinthesse és esetleges kifogásait a fent kitűzött határidő alatt a kir. pénzügyigaz-gatóságnál beadhassa.

Egyben felhivatik a nem vadászati czélokra használt fegyvertulajdonos közön-ség, hogy a kelt kített határidő lejárta követk. 15 nap alatt a területre 1889. 1890. évre kivetett fegyveradót a városi pénztárnál kifizesse, mert az, kinek birto-kában a jelölt határidő lejárta után fegy-vertartási engedély nélkül lőfegyver fog találtatni, az 1883. évi XXIII. t. cz. 43. §-a értelmében 10-20 frtig terjedhető pénzbírsággal, nem fizetés esetében fogság büntetéssel fog sújtatni.

Aradon, 1889. augusztus 3-án.

A városi tanács.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1890 évre esküszéki képességű bírók névjegyekez 1889 évi augusztus hó 5-től 7-ig a városi ház ta-nács terében közszemlére kitétetik.

Ezen határidő alatt, mindenkinek jogába áll a névjegyzéket megtekinteni s az ellen vagy azért mert kimaradtak olyanok kik törvény szaba képe-séggel bírnak, vagy azért mert abba olyanok vé-tettek fel, kiknek törvényes képessége hiányzik, panaszt emelni s ezen panaszt a tekintetes törvény-hatósági bizottság 11218-263 1889 sz. határo-zatával kirendelt folyvást együtt ülő bizottsághoz benyújtani.

Arad, 1889. július hó 25.

Salacz Gyula
kir. tanácsos polgármester

Nyomatja és kiadja az Ungerleider-féle könyvnyomda Aradon.

Hirdetmény.

Rozsnyay Máttyás gyógyszerháza és művegytani laboratoriuma Aradon, Szabadagátér.

Szív- és szájbetegségekre minden bártól és bárki által hirdetett gyógyszer-közlönylegesség beszerzé-sére, s készletben tart következő megbízható ha-tású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé, gyermekeknek ható hidrogén elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszoruztak. Mind az öt világ részében el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Heger javított receptje szerint, legmegbizhatóbb szer hidrogén elleni felöltök számára. Egy üveg 75 kr.

Circossian Biztos hatású és árszerűen szerke-zettől összeállított hajfestőszer. — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppei. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 85 kr.

A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szőplők, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőr meztől hatásköze minden más szer fölött. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin a lábzsúdás és fellőrés ellen biztosan használható. Egy üveg 60 kr.

Valódi tokaji bor. Kétféle minőségűek. Dr. Szabó Gyula világiábiró pinoszejéből. Ara 1 üveg-nek 8 és 4 frt.

Ménési aszúbor. Egy 85 centil. üveg 1 frt 50 ktrajár.

Chinabor. 2% Chinin tartalommal. Egy 80 centil-literes üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxid tartalommal. Egy 30 centil. üveg 1 frt.

P... 45% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tükör. Füst és szag nélkül, vörös, sötét és sárga színben. Egy ki. 3 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-fényűvel. Hat perczig ég, 1 drb 60 kr. 12 perczig ég, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig ég, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsam. A fagyfájdalmat megszüntet és meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szer. Meghűlés-ből eredt rheuma és csusos fájdalom ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 80 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle kö-högést biztosan gyó-gyít. 40 kr.

Mindenem gyógyszerék — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldtnek. Ugyanazok ezen gyógyszerházban minden veg-tesz-latra megbízásuk elfogadjának és tel kiismeretesen el-litetnek.

Hirdetmény.

11038-1889

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magyar királyi mi-niszterium 29271-89 számú rendelete alapján ezennel közhírré tétetik, hogy azon esetekben, midőn egymás közvetlen közelében több mozgony (locomobil) állit-tatik fel, azok kezelésével kazánfűtők is megbizhatók, ha ez utóbbiak egy vizsgá-zott és szabályszerű képesítési bizonyít-vánnyal ellátott gőzgépezelő közvetlen s folytonos felügyelete alatt állnak, ki a mozgonyok helyes kezeléséért önként ért-hetőleg — felelősséggel tartozik.

Arad, 1889 július hó 27-én.

A városi tanács.

Hirdetmény.

A ménesi m. k. vinczellériskolánál a jövő 1889-90. tanévre több ösztöndíjas hely jő tresedésbe, melyre a pályázni szándékozók 50 kr-os bélyeggel ellátott, s a Nagyméltóságú földművelésügyi m. k. Miniszteriumhoz czínezett folyamodványai-akat f. évi szeptember hó 10-ig a m. ir. vinczellériskola igazgatóságának, Ménesen, u. p. Gyorok, nyujtsák be.

Felvételi kellekek a következők:

- 1) 16-ik élet betöltött életkor.
- 2) Ép, egészséges, és munkabíró test-alkatot, és védhímélvel való beoítást igazoló orvosi bizonyítvány.
- 3) Legalább 4 elemi osztály jó siker-rel való végzését igazoló iskolai bizo-nyítvány.
- 4) Szülei vagy gyámi bejegyezés és írásbeli nyilatkozat, hogy a felvett növendék a 8 évi tanfolyam alatt a szükséges ruhá-zattal el'end látva, és a tanfolyam be-végzése előtt az intézetet nem hagyja el.

Megjegyeztetik, hogy a teljes ellá-tást nyujtó ösztöndíj csak olyanoknak adatik, kik szegénységüket hatósággi sze-génységi bizonyítvánnyal igazolják. Kik ezt nem tehetik, azok félösztöndíjat nyer-nek akként, hogy a teljes ell'ásért (t. i. élelmezés és mosásért) 75 frt, az az Het-vetöt forintot tartoznak az igazgatóság kezeihez 3 egyenlő részben, három havon-kint előre letizetni. Lakást, fűtést, világi-tást a növendék díjtalanul nyer, valamint tandíj sem fizettetik.

Ménés, 1889. július 3-án: 33-1.

A m. k. vinczellériskola igazgatóságától.

Arlejtési hirdetmény.

Az m.-bodzásí római katolikus templomtornyá-nak ujjalag bádoggal való fődése czéljából arlejtés hirdettetik f. hó 19 én délután 2 órára. Írásbeli zárt ajánlatok délelőtti 12-óráig fogadgatnak el. Bánatpénz 15 frt tétetik le. A feltételek az m.-bodzásí plébániál hivatalban tekinthetők meg.

M.-Bodzás, 1889. aug. 7-én

Bokor, plébános.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tu-lajdonához tartozó a' só Maroz-parti 1 b. számú 362 □-ól területű falerakó helynek 1889. évi szeptember 1-től való bérbeadásá iránt folyó év augusztus hó 13-án d. o. órákor árverést tart.

Kikáltsái ár □ ólenként és évenként 35 kr. Bánompénz 15 frt teendő le.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írás-beli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési fel-tételeket ismeri s elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1889. évi július hó 30-én tartott üléséből.

Kiadta:
Varjassy Lajos,
aljegyző.